

Vragen van gemeenteraadsleden

Gemeenteraad

Onderwerp: Berkendonk

Datum 15 maart 2012
Partij: CDA

Bijlage: 8
Ingekomen brief griffie: 15 maart 2012
Antwoord college: 3 april 2012

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

Op 12 maart 2012 ontvingen wij als gemeenteraad raadsinformatiebrief 16 welke verband houdt met Smals Berkendonk B.V. en het recreatief gebruik van Berkendonk in de periode van 1 maart tot 1 september elk jaar.

U heeft er als college voor gekozen om de werkzaamheden van Smals Berkendonk BV ook na 1 maart door te laten gaan terwijl u weet dat hiermee het risico genomen wordt dat duizenden recreanten hierdoor gedupeerd kunnen worden als het zwemwater afgekeurd gaat worden.

U zult begrijpen dat de CDA Fractie op basis van haar taak als volksvertegenwoordiger vragen heeft. Wij weten niet beter dat er destijds in 1987 een contract gesloten is met Smals Beheer Koninklijk met een multifunctioneel doel namelijk een ontgrondingsproject met zowel een natuur als recreatie functie.

Vraag : Op basis waarvan is de recreatiefunctie ondergeschikt geraakt aan de ontgrondingsfunctie?

Als u kijkt naar de bezoekersaantallen van de recreatieplas Berkendonk is dit besluit van uw college dan wel in redelijkheid met de eventuele gevolgen.

Vraag: Kunt u ons nog beter de afwegingen vertellen om tot dit ingrijpende besluit te komen?

Elk jaar dienen de werkzaamheden van Smals Berkendonk BV op 1 maart stilgelegd te worden waarna de plas open kan. In de betreffende raadsinformatiebrief stelt u dat ook bij stillegging op 1 maart 2012 er een kans is dat het zwemseizoen niet geopend kan worden.

Vraag : Zijn er nu in 2012 andere omstandigheden dan in 2011 of 2010?

Eigenlijk hebben wij maar één hoofdvraag bij deze raadsinformatiebrief en die komt voort uit het gevoel van gedupeerd zijn van vele inwoners bij het niet kunnen gaan zwemmen bij Berkendonk en die is;

Vraag : Was het niet mogelijk om tot een andere creatieve oplossing te komen met Smals Berkendonk B.V. waardoor de recreatieve functie niet belemmerd zou worden?

De ontvangen raadsinformatiebrief is gedateerd op 12 maart 2012 terwijl Smals volgens provinciale vergunning 1 maart dient te stoppen. Wij kunnen ons niet voorstellen dat Smals niet ruim op tijd haar knelpunt heeft medegedeeld aan u als college.

Vraag: Waarom heeft u de raad pas zo laat bij uw dilemma betrokken want het reageren op de raadsinformatiebrief heeft in principe al weinig nut. We zitten al half maart terwijl Smals tot 31 maart door mag gaan. Dus graag antwoord op het tijdsfad, wanneer wist u van het dilemma en waarom deze late raadsinformatiebrief?

Wij hopen als CDA Fractie Helmond op uitgebreide duidelijke antwoorden waarmee niet alleen het voor het CDA duidelijk wordt maar ook voor de inwoners. Maar nog liever zien wij een heroverweging van het door u genomen besluit (alhoewel wij nu al halfweg maart 2012 zitten) waardoor de kans op niet kunnen gaan zwemmen kleiner wordt.

Met vriendelijke groet,
namens CDA Fractie Helmond
Angelique Raaijmakers, raadslid

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede.

1. Bij de afwegingen hebben zowel de risico's voor de waterkwaliteit voor 2012 als voor 2013 een belangrijke rol gespeeld. Het argument dat afronding van de egalisatiewerkzaamheden in oktober/november 2012 wellicht ook nog een negatieve invloed zou hebben op de waterkwaliteit van het zwemseizoen 2013 was doorslaggevend. Het is kiezen uit twee slechte scenario's. Wellicht is ten onrechte in de raadsinformatiebrief de indruk gewekt dat enkele weken langer egaliseren cruciaal is voor de waterkwaliteit in de zomer van 2012. Dit is niet het geval. De kwaliteit in februari was al zo slecht dat er voor 2012 per definitie een risico aanwezig was op onvoldoende waterkwaliteit tijdens het recreatieseizoen.

Overigens blijft er zeker een kans aanwezig dat er in het seizoen gewoon gezwommen kan worden. Echter, het is nauwelijks te voorspellen hoe groot deze kans is. We hebben diverse deskundigen geraadpleegd, maar het hangt van een aantal (niet te beïnvloeden) natuurfactoren af. Uiteraard wordt de plas periodiek gecheckt en zal deze opengesteld worden voor bezoekers als de kwaliteit voldoende is. Hieraan ten grondslag liggen metingen van het Waterschap met betrekking tot de waterkwaliteit. Technisch is het grootste probleem bij de waterkwaliteit de zogenoemde zwevende deeltjes. Dit zijn zanddeeltjes die dusdanig klein zijn, dat deze slechts zeer langzaam zinken. Navraag bij experts over het tempo waarin de zanddeeltjes naar de bodem zakken leverde resultaten op variërend van twee maanden tot een half jaar. Hiernaast zijn er nog organische stoffen die van de bodem losgekomen zijn en deze zijn medebepalend voor het doorzicht. Mochten de deeltjes in twee maanden zinken dan kan de plas alsnog op 1 juni open. Mocht dit toch een half jaar duren dan blijft Berkendonk tijdens het seizoen 2012 dicht voor waterrecreanten. De veiligheid voor de recreanten, zwemmers, verenigingen is hierin het belangrijkste criterium.

Voor wat betreft de overeenkomsten met Smals Berkendonk B.V. (kortweg Smals) zijn er 5 overeenkomsten tussen 1987 en 1999 gesloten. In 2010 is een afsluitende vaststellingsovereenkomst gesloten. Primair is eind jaren 80 het vertrekpunt geweest om Smals ruimte te bieden om te ontgronden op basis van de verleende provinciale vergunning. Gaande weg het ontgroningstraject is het mogelijk gebleken ook recreatieve activiteiten te ontplooiën op de plas Berkendonk. In de afgelopen jaren is er sprake geweest van een situatie dat er in de zomerperiode gecreëerd kan worden en in de winterperiode ontgrond. Dit duo gebruik kan conflicteren, zoals nu voordoet. Bedacht dient te worden dat met het afronden van de egalisatiewerkzaamheden en de oplevering van de plas het duo gebruik dit jaar eindigt. Naar de toekomst toe krijgt de gemeente het alleenrecht op het beheer en gebruik van de plas en de omringende gronden. De positie van Smals berust op rechten voortvloeiend uit de verleende ontgroningvergunning, de met gemeente Helmond gesloten overeenkomsten en het eigendomsrecht van Smals op een deel van de plas en omliggende gronden. Ten aanzien van de formele data in de overeenkomsten is in de provinciale ontgroningvergunning een einddatum van de zandwinningperiode opgenomen van 1 maart en in de gemeentelijke overeenkomst (1997) van 15 maart.

2. De belangrijkste afwegingen, waar in het vorige antwoord ook al op in is gegaan, betreffen de risico's voor recreatieseizoen 2012 en 2013, het feit dat er ook bij eerder stoppen met egaliseren geen enkele garantie is voor het seizoen 2012 en de inhoud van de overeenkomsten met Smals Berkendonk B.V. Overigens hebben we in de afgelopen jaren ook al eerder te maken gehad met troebel water en blauwalg in de plas Berkendonk. Ook naar de toekomst toe is het optreden van natuurverschijnselen niet uit te sluiten.
3. Ja, in voorgaande jaren heeft Smals alleen zandwinningwerkzaamheden uitgevoerd in de recreatieplas. In december 2011 zijn deze werkzaamheden afgerond en is Smals begonnen met de zogenoemde egalisatiewerkzaamheden. Deze werkzaamheden bestaan uit het weghalen van oneffenheden door het verplaatsen van zand op de bodem van de plas. Deze oneffenheden op de bodem ofwel hoogteverschillen zijn ontstaan als gevolg van de zandwinning. Smals is verplicht deze egalisatiewerkzaamheden uit te voeren om te voldoen aan de provinciale ontgroningvergunning en aan de overeenkomst tussen de gemeente en Smals.
4. Inderdaad is gezocht naar de best mogelijke oplossing en zijn allerlei scenario's de revue gepasseerd. Zoals bij de eerdere antwoorden ook al is aangegeven is het echter kiezen uit slechte scenario's.
5. Zandwinning en egalisatie zijn geen dagelijkse werkzaamheden en de invloed op de waterkwaliteit hangt af van een breed scala aan natuurfactoren. Ervaringen elders leveren een zeer wisselend beeld op.

Kortom het effect op de waterkwaliteit is moeilijk te voorspellen. De afgelaste Nieuwjaarsduik was het eerste signaal over de slechte waterkwaliteit. Toen medio januari het verzoek van de firma Smals bij de gemeente werd neergelegd was dan ook eerst raadpleging van deskundigen, waterschap en provincie cruciaal. Na deze raadpleging is het college geadviseerd om akkoord te gaan met het verlengen van de werkzaamheden na 28 februari 2012 met daarbij de voorwaarde dat er in het najaar geen werkzaamheden meer toegestaan zijn. Het collegebesluit is genomen onder het voorbehoud dat ook de provincie akkoord zou gaan. De provincie concludeerde dat egalisatiewerkzaamheden geen zandwinning zijn en dat daarom de datum 1 maart uit de ontgrondingvergunning niet van toepassing is. Na het provinciale akkoord is eerst informeel gesproken met de georganiseerde gebruikers, zijnde de reddingsbrigade, jeugdzeilvereniging en windsurfvereniging. Hierna is direct de raadsinformatiebrief verstuurd.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geantwoord.

*Burgemeester en wethouders van Helmond,
de burgemeester, de secretaris,
drs. A.A.M. Jacobs. A.A.M. Marneffe RA.*